

Oponentský posudek bakalářské práce Štěpána Jandy „Cestovní ruch v zemích bývalé Jugoslávie“

Mgr. Jan ILÍK, Katedra sociální geografie regionálního rozvoje, PřF UK v Praze
září 2007

Svým zaměřením, rozsahem i zpracováním předložená práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Z pohledu českého prostředí lze výběr tématu považovat za velmi atraktivní a je chvályhodné, že se ho autor zhostil. Tím spíše, že většina z nás v uplynulých dvou měsících prožila svoji dovolenou a téma Čechů na Jadranu v průběhu léta naplnilo mnoho vysílacích minut veřejnoprávních i komerčních médií. Pozornost však byla zpravidla věnována pouze aktuálním informacím a dění. Předloženou práci tak považuji za zajímavý počin, v němž se autor pokouší zmapovat situaci z dlouhodobého pohledu a v kontextu geopolitických a hospodářských změn.

Přestože lze práci především popisného charakteru považovat za informačně hodnotnou a zejména v rozsahu kapitol 6 – 10 (cca 2/3 práce) za zdařilou a čtivou, lze jí zejména v první třetině vytknout nedostatky zejména koncepčního charakteru. Např. na straně 8, tj. na první straně textu, autor obsáhlou citací vysvětluje, že cestovní ruch je specifickou formou mechanického pohybu, upřesňuje také jeho postavení v národním hospodářství. Nicméně se nezabývá definicí/-emi cestovního ruchu (dále jen CR) ani obsahovou stránkou CR. V další větě pouze navazuje členěním CR na domácí a zahraniční. Osobně bych se přiklonil k vlastnímu a zároveň teoreticky podrobnějšímu rozpracování úvodního odstavce, případně celé kapitoly. Mezi výtky koncepčního charakteru lze zařadit např. absenci vysvětlení pojmů typ a druh cestovního ruchu, se kterými autor manipuluje, leč nevysvětluje, čímž jejich význam nabývá poněkud vágního charakteru (str. 16). V kapitole „5.3. Formy CR“ sice některé pojmy vysvětluje, nicméně na str. 16 tytéž označuje jako druhy CR. Z kontextu lze sice pochopit jejich význam, v případě vědecké práce by však měla být používáné terminologii věnována náležitá pozornost. Uvítal bych také, kdyby tabulka č. 2 (str. 16) obsahovala sumu získaných bodů. Nejenže by to prospělo větší přehlednosti, ale sumarizaci bych chápal také jako logické shrnutí; tím spíše, že se se sumou jednotlivých kategorií pracuje dále v textu. Na stranách 9 a 12 dochází ke zbytečné duplicitě opisující strukturu práce a obsah jednotlivých kapitol.

Mezi faktickými připomínkami si dovoluji poukázat např. na nedostatečnou diskusi mezi evropskou měnou Euro, cestovním ruchem a jednotlivými zeměmi bývalé Jugoslávie. Autor se sice krátce snaží nastínit nedávný vývoj, nicméně zcela zanedbává dva významné momenty - přistoupení Slovinska k Euru dne 1.1.2007 a jeho zavedení v Černé Hoře již v roce 2002, tedy od počátku jeho zavedení v Evropě. S výhradami lze hodnotit také odstavec věnovaný geomorfologii v němž autor píše „Po celé délce území souběžně s mořským pobřežím se vypínají přes 2000 metrů vysoké vrcholky Julských Alp (Triglav 2864 m.n.m.) a dalších pohoří (např. Velebit, Prenj, Durmitor),...“. Takovou interpretaci považuji u studenta geografického oboru za značně nepřesnou a tudíž nedostačující. Časté odvolávání autora na obtížné získávání dat považuji za opodstatněné jen z části. Autor např. vzpomíná rozpad Československa, ale navzdory dobré dosažitelnosti slovenské statistiky pracuje od roku 1993 pouze s údaji za občany ČR. Je pochopitelné, že pisatel svoji pozornost soustřeďuje právě na Čechy, nicméně při dlouhodobém sledování československého příjezdového CR by doplnění o občany SR zvýšilo přesnost i hodnotnost uváděných informací. Obtížná dostupnost dat a informací ze strany bývalé Jugoslávie by naopak mohla být usnadněna kontaktováním některého z akademických pracovníků místních univerzit, které se angažují ve výzkumu CR.

I přes uvedené výtky, lze celkově práci hodnotit za zdařilou po stránce formální i obsahové. Autor se v ní snaží nabídnout ucelený přehled o oblasti, přesahující vlastní téma

CR, což se mu podařilo. Nutno však podotknout, že některých místech je tohoto dosaženo na úkor hloubky. Závěrem si dovoluji několik připomínek, které pisatel může uplatnit ve své další činnosti. Osobně bych uvítal, kdyby každá kapitola začínala krátkým úvodem o svém obsahu. Autor se totiž často omezuje jen na strohé „rozsekání“ textu do odstavců případně subkapitol bez popisu toho, co bude následovat. Pozornost by si jistě zasloužila také užitá terminologie a její význam - např. na str. 20 – je ekoturistika moderní či módní? Taktéž bych namísto slova azbuka volil termín cyrilice, který lépe vystihuje písmo užívané některými slovanskými jazyky. Konečně v zájmu předcházení omylům bych užíval celé názvy – např. Republika Srbská Krajina a ne zkrácenou a foneticky přepsanou podobu Republika Srpská, která může být zavádějící. Bakalářskou práci Štěpána Jandy doporučuji k obhajobě.

